

Maternal licorice consumption during pregnancy and pubertal, cognitive and psychiatric outcomes in children

Katri Räikkönen¹, Silja Martikainen¹, Anu-Katriina Pesonen¹, Jari Lahti^{1,2}, Kati Heinonen¹, Riikka Pyhälä¹, Marius Lahti¹, Soile Tuovinen¹, Karoliina Wehkalampi³, Sara Sammallahti^{1,3,4}, Liisa Kuula¹, Sture Andersson³, Johan G. Eriksson^{4,5,6,7}, Alfredo Ortega-Alonso¹, Rebecca M. Reynolds⁸, Timo E. Strandberg^{9,10}, Jonathan R. Seckl⁸, Eero Kajantie^{3,4,11}

Am J Epidemiol, julkaistu verkossa 3.2.2017

Raskaudenaikaisesta lakritsi- sinsyönnistä haittaa lapselle

Äidin raskaudenaikaisella lakritsi-
sinsyönnillä voi olla kauaskantoisia haittoja sikiön kehityksen kannalta. Ne keskimäärin 12,5-vuotiaat lapset, joiden äidit söivät raskaana ollessaan paljon lakritsia, suoriutuivat huonommin älykkyyttä ja muistia mittaavista tehtävistä. Heillä oli vanhemmille suunnatun kyselyn mukaan myös enemmän aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriön (ADHD) tyyppisiä ongelmia kuin lapsilla, joiden äidit söivät vain vähän lakritsia raskausaikana. Sikiöaikana runsaille lakritsi-
määrille altistuneiden tyttöjen murrosikäkin oli tutkimushetkellä edennyt pidemmälle kuin vähän altistuneiden.

Eläinmallien perusteella lakritsin luontainen makeutusaine glykyrritsiini häiritsee istukan glukokortikoidiaineenvaihduntaa ja lisää sikiön altistumista äidin kortisolille. Tämä puolestaan vaikuttaa muun muassa hypotalamus-aivolisäke-lisämunuaisakselin kehittymiseen, sukukypsyyden ajoittumiseen ja oppimiseen.

Tässä tutkimuksessa verrattiin 51 lasta, joiden äidit olivat raskausaikana nauttineet lakritsi- ja salmiakkituotteissa runsaasti glykyrritsiiniä (vähintään 500 mg/vk) 327 lapseen, joiden äidit olivat käyttäneet raskausaikana vähän glykyrritsiiniä (0–249 mg/vk). Tutkimuksessa huomioitiin lukuisia äitiin, raskauteen ja lapseen liittyviä mahdollisia sekoittavia tekijöitä. Kokoluokassaan vaikutukset vertautuivat si-

kiön kognitiivisen kehityksen kannalta jopa raskaudenaikaisen alkoholinkäytön haittoihin.

THL julkaisi tammikuussa 2016 uudet lapsiperheiden ravitsemussuosituksen, joissa lakritsi ja salmiakki on otettu varovaisuusperiaatteen perusteella ”ei suositella raskausaikana” -luokkaan. ■

¹Psykologian ja logopedian osasto, Helsingin yliopisto; ²Helsingin yliopiston tutkijakollegium; ³Lastenkliniikka, HUS ja Helsingin yliopisto; ⁴Terveiden ja hyvinvoinnin laitos; ⁵Yleislääketieteen ja perusterveydenhuollon osasto, Helsingin yliopisto ja HUS; ⁶Folkhälsanin tutkimuskeskus; ⁷Vaasan keskussairaala; ⁸University of Edinburgh and British Heart Foundation Centre for Cardiovascular Research, Queen's Medical Research Institute, UK; ⁹Sisätaudit ja geriatria, HUS ja Helsingin yliopisto; ¹⁰Terveystieteet ja geriatria, OYS ja Oulun yliopisto; ¹¹Synnytykset, naistentaudit ja genetiikka, MRC Oulu, OYS ja Oulun yliopisto